

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudkyň JUDr. Miluše Doškové a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobce: **Q8 obchodní servis s. r. o.**, se sídlem Bohunická cesta 775/8, Moravany, zastoupen Mgr. Tomášem Krejčím, advokátem, se sídlem Pařížská 204/21, Praha 1, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**, se sídlem Žerotínovo náměstí 3/5, Brno, ve věci žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 9. 2013, č. j. JMK 89686/2013, sp. zn. S-JMK 89686/2013 OŽP/Bí, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 24. 11. 2015, č. j. 29 A 65/2013 – 52,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalovaný **je povinen** nahradit žalobci k rukám advokáta Mgr. Tomáše Krejčího náklady řízení o kasační stížnosti ve výši 4114 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

I. Rozhodnutí krajského soudu

[1] Rozsudkem ze dne 24. 11. 2015, č. j. 29 A 65/2013 – 52, Krajský soud v Brně (dále jen „krajský soud“) zrušil rozhodnutí Krajského úřadu Jihomoravského kraje (dále jen „žalovaný“) č. j. JMK 89686/2013 ze dne 23. 9. 2013 a vrátil mu věc k dalšímu řízení. Tímto rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Městského úřadu Šlapanice, odboru životního prostředí (dále jen „orgán I. stupně“) ze dne 17. 7. 2013, č. j. OŽP-ČJ/42009-13/STA, kterým byl žalobci předepsán odvod za trvalé odnětí půdy o výměře 0,3261 ha ze zemědělského půdního fondu v celkové výši 438 768 Kč.

[2] Krajský soud rozhodnutí žalovaného zrušil s odůvodněním, že postup při stanovení výše odvodů žalobci za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu byl chybný. Správní orgán I. stupně při stanovení výše odvodů za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu podle § 11 odst. 2 zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ZPF“), použil přechodné ustanovení čl. V bod 2 zákona č. 402/2010 Sb. a stanovil výši odvodů podle sazeb účinných ke dni nabytí právní moci prvního rozhodnutí vydaného podle zvláštních předpisů, tedy ke dni nabytí právní moci územního rozhodnutí, tj. 15. 3. 2011. Žalovaný tento postup v odvolacím řízení aproboval. Krajský soud zrušil rozhodnutí na základě rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2014, č. j. 7 As 38/2013 - 30, jehož právní věta zní: *„V rozhodnutí o výši odvodů za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu podle § 11 odst. 2 zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, rozhodne správní orgán po 1. 1. 2011 v případě, že orientační výše odvodů [§ 9 odst. 6 písm. d), odst. 7 uvedeného zákona] byla stanovena do 31. 12. 2010, podle sazeb rozhodných v době stanovení orientační výše odvodů.“*

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[3] Žalovaný (dále jen „stěžovatel“) napadl rozsudek krajského soudu v zákonné lhůtě. Důvody kasační stížnosti podřadil pod ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s, tedy nesprávné posouzení právní otázky soudem. Stěžovatel napadá rozsudek v rozsahu výrokové části I.

[4] Stěžovatel namítá, že krajský soud nesprávně posoudil výklad čl. V bod 2 zákona č. 402/2010 Sb., a domnívá se, že tento výklad je zcela v rozporu se zamýšleným účinkem zmíněného přechodného ustanovení tak, jak jej měl na mysli zákonodárce. Nejvyšší správní soud svým rozsudkem ze dne 28. 8. 2014, č. j. 7 As 38/2013 – 30, a krajský soud napadeným rozsudkem udělaly z intertemporálního pravidla dle názoru stěžovatele „pouhé pravidlo“, z jakého právního stavu vycházet při řízeních podle § 11 odst. 2 zákona o ZPF. Stěžovatel se domnívá, že pokud by zákonodárce chtěl stanovit toto pouhé pravidlo, tak by je neumístil do přechodných ustanovení.

[5] Dále stěžovatel namítá rozpor rozhodnutí krajského soudu s rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 4. 2014, č. j. 9 As 175/2012 – 25, ohledně závaznosti orientační výše odvodu jako součásti rozhodnutí vydaného podle zvláštních předpisů. Stěžovatel proto navrhuje, aby Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek krajského soudu a vrátil mu věc k dalšímu řízení.

[6] Žalobce se ve svém vyjádření ke kasační stížnosti ztotožňuje se závěry krajského soudu. Uvádí, že úmysl zákonodárce z přechodných ustanovení jednoznačně vyplývá a že rozhodnutí krajského soudu není v rozporu s rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 4. 2014, č. j. 9 As 175/2012 – 25. Žalobce proto navrhuje zamítnutí kasační stížnosti a požaduje náhradu nákladů.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

pokračování

[7] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v rozsahu podané kasační stížnosti (§ 109 odst. 3 věta před středníkem s. ř. s.) a z důvodů v ní uvedených (§ 109 odst. 4 věta před středníkem s. ř. s.).

[8] Ze spisu vyplývá, že souhlas s odnětím pozemku ze zemědělského půdního fondu byl správním orgánem I. stupně dán stěžovateli dne 6. 12. 2010 spolu se stanovenou orientační výší odvodu 32 610 Kč. Řízení ve věci předsání odvodu bylo následně zahájeno v souladu s § 11 odst. 2 zákona o ZPF v návaznosti na pravomocné rozhodnutí vydané podle zvláštního předpisu, kterým je v tomto případě územní rozhodnutí. Územní rozhodnutí nabylo právní moci dne 15. 3. 2011. Správní orgán I. stupně rozhodl podle sazebníku v příloze zákona o ZPF aktuálnímu ke dni 15. 3. 2011, tedy ke dni právní moci územního rozhodnutí, a předsal stěžovateli odvod za trvalé odnětí půdy ve výši 438 768 Kč. Žalovaný uvedený postup správního orgánu I. stupně aproboval.

[9] Předmětem sporu je tedy otázka, zda by na danou situaci podle ustanovení § 11 odst. 2 zákona o ZPF měly být aplikovány předpisy platné do dne 31. 12. 2010, či nikoli. V předmětné věci došlo k tomu, že byl zákon o ZPF poté, co byl žalobci na jeho žádost udělen souhlas s odnětím půdy ze ZPF, novelizován zákonem č. 402/2010 Sb., orientační výše odvodu za odnětí půdy byla žalobci stanovena dle platné právní úpravy v době udělení souhlasu, odvod však byl stanoven dle novelizované úpravy. Spornou je tedy správnost stanovení výše odvodů za odnětí půdy ze ZPF.

[10] Nejvyšší správní soud předně uvádí, že dne 1. 1. 2011 nabyt účinnosti zákon č. 402/2010 Sb., kterým se změnil způsob výpočtu odvodu za trvalé odnětí půdy. Dle čl. V bod 2 tohoto zákona při rozhodování o odvodech podle § 11 odst. 2 zákona o ZPF orgán ochrany ZPF vychází z právního stavu ke dni nabytí právní moci prvního rozhodnutí vydaného podle zvláštních předpisů. Otázkou aplikace a povahou zmíněného ustanovení se zdejší soud zabýval již ve svém rozsudku ze dne 28. 8. 2014, č. j. 7 As 38/2013 – 30, č. 3160/2015 Sb. NSS, na který odkazuje krajský soud.

[11] V první řadě Nejvyšší správní soud v citovaném rozhodnutí k smyslu a účelu stanovení orientační výše odvodu uvedl: *„Pokud jde o stanovení konkrétní výše odvodů, není jisté povinnost stanovit ji v závazném stanovisku orientačně, samoúčelná. Zákonodárce blíže nestanovil, jaká má být podoba „orientační výše“ odvodů, z logiky věci však jejím účelem má být seznámit účastníka řízení s výší odvodů, v jaké bude povinen je, v souvislosti s realizací své další aktivity, např. stavební, odvést. Orientační výše odvodů by se proto v zásadě neměla lišit od jejich výše, která bude stanovena rozhodnutím v návaznosti na pravomocné rozhodnutí podle stavebního zákona. Může se lišit např. v důsledku upřesnění výměry půdy, která bude na základě pravomocného rozhodnutí podle stavebního zákona nakonec vyjmuta ze ZPF apod.“* Je zřejmé, že smysl a účel orientační výše odvodu je poskytnout tomu, kdo hodlá odejmout zemědělskou půdu ze ZPF, již předtím, než k uskutečnění svého záměru přistoupí, informaci, na niž se může spolehnout, o tom, kolik jej odnětí zemědělské půdy ze ZPF takřkajíc „bude stát“. Má vskutku jít o informaci ve své podstatě závaznou, závislou již jen čistě na skutečném rozsahu odnětí v případě, že k němu dojde, fixovanou však co do výše ceny za odňatou jednotku půdy. Změní-li pak zákonodárce následně výši odvodu, má se tato změna vztahovat pouze na takové záměry, u nichž ještě orientační výše odvodu nebyla stanovena. Jen takový přístup odpovídá jednomu ze základních pravidel právního státu, a

sice požadavku ochrany právní jistoty, zde právní jistoty těch, kteří hodlají půdu ze ZPF odejmout, o tom, jaké náklady bude takovýto jejich záměr vyžadovat.

[12] Na důvodech, o něž je opřen rozsudek č. j. 7 As 38/2013 – 30, setrvává Nejvyšší správní soud i v nyní projednávané věci.

[13] Nejvyšší správní soud v citovaném rozsudku uvedl, že čl. V bod 2 zákona č. 402/2010 Sb. „*neobsahuje intertemporální pravidlo, ale obsahově koresponduje s pravidlem vyjádřeným v ust. § 11 odst. 2 zákona o ZPF, že o výši odvodů za odnětí půdy ze ZPF rozhodne orgán v návaznosti na pravomocné rozhodnutí vydané podle zvláštních předpisů a vychází z právního stavu ke dni nabytí právní moci tohoto rozhodnutí*“. Proto Nejvyšší správní soud dovodil, že v rozhodnutí o výši odvodů za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu podle § 11 odst. 2 zákona o ZPF rozhodne správní orgán po 1. 1. 2011 v případě, že orientační výše odvodů [§ 9 odst. 6 písm. d), odst. 7 uvedeného zákona] byla stanovena do 31. 12. 2010, podle sazeb rozhodných v době stanovení orientační výše odvodů.

[14] Jelikož se Nejvyšší správní soud v citovaném rozsudku zabýval skutkově i právně obdobnou věcí, jako je ta v projednávaném případě, jsou závěry uvedené v tomto rozhodnutí aplikovatelné i na posuzovaný případ, aplikována tedy měla být sazba rozhodná v době stanovení orientační výše odvodů, tzn. sazba účinná do 31. 12. 2010. Krajský soud tedy zcela správně na věc užil shora zmíněný precedent Nejvyššího správního soudu.

[15] Nejvyšší správní soud neshledal rozpor rozhodnutí krajského soudu s rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 4. 2014, č. j. 9 As 175/2012 – 25. Ten byl ostatně Nejvyšším správním soudem reflektován a respektován již v precedenčním rozsudku č. j. 7 As 38/2013 – 30. Rozsudek č. j. 9 As 175/2012 – 25 neřeší střet účinnosti staré a nové právní úpravy jako v nyní projednávaném případě, nýbrž obecně podmínky, za nichž lze vyměřit odvod za odnětí půdy ze ZPF. Uvádí, že vyměřit odvod lze teprve, dojde-li skutečně k odnětí půdy ze ZPF. Tento právní názor je v rozsudku č. j. 7 As 38/2013 – 30 plně respektován a rozsudek na něj navazuje. I on vychází z toho, že odvod je vyměřen až při odnětí podle skutečně odňaté výměry půdy, tedy – v daném případě – již za nové právní úpravy, dodává ovšem, že sazby odvodu (tj. cena za jednotku odňaté půdy) se mají řídit starým právem, jež bylo použito při stanovení orientační výše odvodu.

[16] Nejvyšší správní soud proto shrnuje, že setrvává na své již vydané prejudikatuře. Neshledal v ní ani žádný nezamýšlený rozpor, pro který by musela být věc předložena podle § 17 odst. 1 s. ř. s. rozšířenému senátu.

IV. Závěr a náklady řízení

[17] Protože Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že napadený rozsudek krajského soudu netrpí namítanými vadami, kasační stížnost podle § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

[18] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 věta první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl

pokračování

ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel v řízení úspěch neměl, žalobce naopak jako procesně úspěšný účastník řízení o kasační stížnosti má právo na náhradu nákladů za řízení o kasační stížnosti.

[19] V řízení o kasační stížnosti vznikly žalobci náklady řízení v podobě odměny zástupce. Odměna zástupce činí za jeden úkon právní služby (vyjádření ve věci samé) 3100 Kč [§ 1 odst. 1, § 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška“)] a náhrada hotových výdajů činí 1 x 300 Kč (§ 13 odst. 3 vyhlášky). Zástupce stěžovatele je plátcem daně z přidané hodnoty, a proto se podle § 57 odst. 2 s. ř. s. odměna zvyšuje o částku odpovídající této dani, která činí 21 % z částky 3400 Kč, tj. 714 Kč. Náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti tak činí celkem 4114 Kč.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. března 2016

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu